SYNTHESIS OF METHYL ESTER SULFONATE SURFACTANT FROM METHYL ESTER

Hattaya Tulathammakit

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Science

The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University
in Academic Partnership with

The University of Michigan, The University of Oklahoma,
Case Western Reserve University, and Institut Français du Pétrole

2014

Thesis Title:

Synthesis of Methyl Ester Sulfonate Surfactant

from Methyl Ester

By:

Hattaya Tulathammakit

Program:

Petrochemical Technology

Thesis Advisor:

Asst. Prof. Boonyarach Kitiyanan

Accepted by The Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Master of Science.

...... College Dean

(Asst. Prof. Pomthong Malakul)

Thesis Committee:

(Asst. Prof. Boonyarach Kitiyanan)

(Prof. Masahiko Abe)

(Prof. Sumaeth Chavadej)

(Asst. Prof. Chanchai Thongpin)

ABSTRACT

5571002063: Petrochemical Technology Program

Hattaya Tulathammakit: Synthesis of Methyl Ester Sulfonate

Surfactant from Methyl Ester.

Thesis Advisor: Asst. Prof. Boonyarach Kitiyanan 50 pp.

Keywords: Methyl ester sulfonate/ MES/ Sulfoxidation/ Ozone/ UV light

Methyl ester sulfonate (MES) is a potential anionic surfactant derived from palm oil methyl ester. MES shows several advantages, such as excellent cleaning properties, good biodegradability, and tolerance to hard water. Although alpha methyl ester sulfonate (α-MES) is commercially available, it still has some drawbacks, such as disalt formation and low water solubility. Since ozone possesses high oxidizing power, it can react with organic compounds rapidly under mild conditions. In this work, the investigation on the sulfoxidation reaction of methyl ester to methyl ester sulfonate was divided into three parts; (1) characterization of starting methyl ester and α -MES, (2) the effect of different reactants and initiators, and (3) the effect of reaction time. The reaction was performed at 40 °C under atmospheric pressure in a photochemical reactor with 16 UV lamps (253.7 nm). The outlet product was transferred to separation and purification processes by using liquid extraction techniques. For the first part, the starting methyl ester was comprised of 36.0 % C16 and 64.0 % C18. Methyl ester and α-MES were characterized and used as a standard. For the second part, there were four different systems aiming to study the influence of reactants (O2 and SO2) and initiators (UV and O₃). The presence of sulfonate groups and molecular weight of MES solution was confirmed by using FT-IR (Fourier Transform Infrared Spectrometer) and ESI-MS (Electrospray Ionization Mass Spectrometry). Conversion increased as follows: $UV/O_3/O_2 > UV/O_2 > O_3/O_2 > UV/O_3$. For the third part, since MES could be synthesized and yield the highest conversion on the UV/O₃/O₂ system, this system was chosen to study the effect of reaction time. It was found that when the reaction time inclined, conversion increased, but selectivity slightly decreased.

บทคัดย่อ

หัทยา ตุลาธรรมกิจ: การสังเคราะห์สารลดแรงตึงผิวเมทิลเอสเตอร์ซัล โฟเนตจากเมทิล เอสเตอร์(Synthesis of Methyl Ester Sulfonate Surfactant from Methyl Ester) อ. ที่ ปรึกษา: ผศ. คร. บุนยรัชต์ กิติยานันท์ 50 หน้า

เมทิลเอสเตอร์ซัล โฟเนต เป็นสารลดแรตึงผิวขั้วลาเ ที่ได้จากน้ำมันปาล์มเมทิลเอสเตอร์ สารลคแรงตึงผิวชนิดนี้มีข้อคีหลายประการ เช่น สมบัติการทำความสะอาคที่ดีเยี่ยม ความสามารถ ในการสลายตัวทางชีวภาพที่ดี และความสามารถในการทนต่อน้ำกระด้าง เป็นค้น แม้ว่าแอลฟา เมทิลเอสเตอร์มีจำหน่ายตามท้องตลาคโคยทั่วไป แต่ก็ยังมีข้อเสียสองประการ เช่น การเกิดได-ซอล์ท และข้อจำกัดในการละลายน้ำ ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเหล่านี้ การสังเคราะห์เมทิลเอส-เตอร์โดยผ่านปฏิกิริยาซัลฟอกซิเคชันค้วยตัวริเริ่มปฏิกิริยา เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โอโซนเป็น สารริเริ่มปฏิกิริยาที่มีราคาถูก และมีอำนาจในการออกซิ ใคซ์สูง จึงสามารถทำปฏิกิริยากับ สารประกอบอินทรีย์ใค้อย่างรวคเร็วภายใต้สภาวะปกติ สำหรับงานวิจัยนี้ การสังเคราะห์เมทิล-เอสเตอรซัลโฟเนตโคยใช้ปฏิกิริยาซัลฟอกซิเคชันนั้น ถูกแบ่งออกเป็นสามส่วน ส่วนที่หนึ่ง การ พิสูจน์เอกลักษณ์ของสารตั้งต้นเมทิลเอสเตอร์ และแอลฟาเมทิลเอสเตอร์ซัลโฟเนต ส่วนที่สอง การศึกษาผลของการใช้สารตั้งต้นและตัวริเริ่มปฏิกิริยาที่แตกต่างกัน และส่วนที่สาม การศึกษาผล ของเวลาในการทำปฏิกิริยา ในการทคลองนี้ ปฏิกิริยาเกิคที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ภายใต้ความ คันบรรยากาศ ภายในเครื่องปฏิกรณ์แสง ซึ่งประกอบค้วยหลอดยูวี 16 หลอด ที่ความยาวคลื่น 253.7 นาโนเมตร หลังจากเสร็จสิ้นปฏิกิริยา ผลิตภัณฑ์ผ่านกระบวนการแยกและทำให้บริสุทธิ์ โดยใช้เทคนิคการสกัดด้วยของเหลว สำหรับส่วนที่หนึ่ง สารตั้งต้นเมทิลเอสเตอร์ประกอบด้วย 36 และ 64 เปอร์เซ็นต์ของคาร์บอน 16 และ 18 ตามลำคับ เมทิลเอสเตอร์และแอลฟาเมทิลเอสเตอร์ถูก นำมาทคสอบเพื่อใช้เป็นสารมาตรฐาน สำหรับส่วนที่สอง เป็นการศึกษาผลของการใช้สารตั้งต้น (ก๊าซออกซิเจน และก๊าซซัลเฟอร์ ใคออกใซค์) และตัวริเริ่มปฏิกิริยา (ยูวี และก๊าซ โอโซน) เครื่อง วิเคราะห์สารด้วยอินฟราเรค (FT-IR) และเครื่องวิเคราะห์มวลสาร (ESI-MS) ถูกใช้เพื่อยืนยัน โครงสร้างของผลิตภัณฑ์เมทิลเอสเตอร์ซัลโฟเนต ค่าการเปลี่ยนรูปเรียงจากมากไปน้อยคังนี้ $UV/O_3/O_2$, UV/O_2 , O_3/O_2 และ UV/O_3 สำหรับส่วนที่สาม การศึกษาผลของเวลาในการทำ ปฏิกิริยา เนื่องจากระบบ $\mathrm{UV/O_3/O_2}$ ให้ค่าการเปลี่ยนรูปมากที่สุด ระบบนี้จึงถูกนำมาศึกษาผล ของเวลา จากการทคลองพบว่า ค่าการเปลี่ยนรูปเพิ่มขึ้น แต่ค่าการเลือกทำปฏิกิริยาลคลง เมื่อเวลา ในการทำปฏิกิริยาเพิ่มขึ้น

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to take this opportunity to express my appreciation for those who has been significantly influential and responsible for my achievement in order to complete this thesis.

This research work could not be completed without the assistance and supports of following individuals and organizations.

Firstly, I would like to express my gratitude to my advisor and co-adviser, Asst. Prof. Boonyarach Kitiyanan and Prof. Masahiko Abe who had always cared and paid attention to my research work since the beginning, giving valuable suggestions, attentive encouragement, beneficial recommendations and all the helpful supports in my research work.

Secondly, I also would like to thank to the thesis committees, Prof. Sumaeth Chavadej and Asst. Prof. Chanchai Thongpin for their important suggestions and recommendations in my research work.

Special appreciation is given to all staff members at The Petroleum and Petrochemical College who have provided helpful assistance and many useful technical supports.

Unforgettably, appreciation is forward to all my family and friends for their cheerful encouragement, understanding, and generous supports at all time.

Finally, I am grateful for the scholarship and funding supported by the Petroleum and Petrochemical College, Chulalongkorn University, the National Center of Excellence for Petroleum, Petrochemicals, and Advanced Materials, Thailand.

TABLE OF CONTENTS

		PAGE
Ti	tle Page	i
Al	ostract (in English)	iii
Al	ostract (in Thai)	iv
Ac	knowledgements	v
Ta	ble of Contents	vi
Lis	st of Tables	viii
Lis	st of Figures	ix
СНАРТ	ER	
I	INTRODUCTION	1
	÷3	
II	THEORETICAL BACKGROUND AND	
	LITERATURE REVIEW	2
	2.1 Methyl Ester Sulfonate	3
	2.1.1 α-MES via Sulfonation	3
	2.1.2 MES via Sulfoxidation	8
	2.2 Ozone with Hydrocarbon	13
III	EXPERIMENTAL	15
	3.1 Materials	15
	3.2 Equipment	15
	3.3 Methodology	16
	3.3.1 Analysis of Methyl Ester	
	and Alpha Methyl Ester Sulfonate	16
	3.3.2 MES Synthesis	16
	3.3.3 Separation Technique	17
	3.3.4 Purification Technique	18
	3.3.5 Product Analysis	19

CHAPTER		PAGE
IV	RESULTS AND DISCUSSION	21
	4.1 Characterization of Palm Oil Methyl Ester and	
	Alpha Methyl Ester Sulfonates C16 and 18	21
	4.1.1 Characterization of Palm Oil Methyl Ester	21
	4.1.2 Characterization of Alpha Methyl Ester Sulfonate	23
	4.2 Effect of Different Reactants and Initiators	25
	4.2.1 Conversion Calculation	26
	4.2.2 Characterization of Products	26
	4.3 Effect of Reaction Time	33
	4.3.1 Conversion Calculation	33
	4.3.2 Selectivity Calculation	34
V	CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS	39
	5.1 Conclusions	39
	5.2 Recommendations	39
	REFERENCES	40
	APPENDICES	44
	Appendix A Total Ion Chromatography of Methyl Ester	
	and Unreacted Methyl Ester	44
	Appendix B Experimental Condition and Conversion	48
	Appendix C Liquid Chromatography Analysis	49
	CURRICULUM VITAE	50

LIST OF TABLES

TABLE		PAGE
4.1	Fatty acid composition in palm oil methyl ester	23
4.2	The main IR peaks and the corresponding functional groups	
2	of α-MES C16 and 18	24
4.3	Experimental design for studying the effect of different	
	reactants and initiators	25
4.4	Conversion of each system	26
4.5	Sulfonatability of methyl ester and unreacted methyl ester	30
4.6	Experimental design for studying the effect of reaction time	33
4.7	Conversion and weight of total products at 1, 2, 4 and 6 hrs	34
4.8	Percent composition of sulfonates and selectivity at 1, 2, 4	
	and 6 hrs	34
Al	Methyl ester and unreacted methyl ester compositions from	
	GC-MS analysis	47
B1	Experimental conditions and conversion calculation of the	
	effect of different reactants and initiators	48
B2	Experimental conditions and conversion calculation of the	
	effect of reaction time	48
C1	Liquid chromatography analysis of effect of reaction time	49

LIST OF FIGURES

FIGU	FIGURE	
2.1	Sulfoation and sulfation pathways for manufacturing sulfur-	
	containing anionic surfactant.	2
2.2	The two-step mechanism of sulfonation reaction.	4
2.3	The overview of Chemithon sulfonation plant.	5
2.4	The separation and extraction of Φ-MES.	12
3.1	Schematic of experimental set-up.	16
3.2	Synthesis, separation, and purification procedure flow	
	diagrams.	18
3.3	Schematic of liquid-liquid extractor for solvents lighter than	
	water.	20
4.1	Infrared spectrum of palm oil methyl ester (ME).	22
4.2	Total ion chromatogram (TIC) of palm oil methyl ester.	22
4.3	Infrared spectra of (a) α-MES C16 and (b) α-MES C18.	23
4.4	ESI-MS fingerprints of α-MES C16.	24
4.5	ESI-MS fingerprints of α-MES C18.	25
4.6	Infrared spectra of a) ME compared to unreacted ME from	
-	different systems b) UV/O ₂ c) O ₃ /O ₂ d) UV/O ₃ /O ₂ e) UV/O ₃ .	28
4.7	Infrared spectrum of a) alpha MES C18 compared to	
	neutralized MES from different systems b) UV/O ₂ c) ${\rm O_3/O_2}$	
	d) UV/O ₃ /O ₂ e) UV/O ₃ .	29
4.8	The possible structure of mono- and disulfonates in MES	
	products.	31
4.9	ESI-MS fingerprints in the negative ion mode of a) UV/O ₂	
	b) O ₃ /O ₂ c) UV/O ₃ /O ₂ d) UV/O ₃ .	32
4.10	Liquid Chromatogram of α-MES C18 solution.	35
4.11	Liquid Chromatogram of MES solution of 1UV/O ₃ /O ₂ at 30 °C.	35
4.12	Liquid Chromatogram of MES solution of 2UV/O ₃ /O ₂ at 30 °C.	36

4

FIGURE		PAGE
4.13	Liquid Chromatogram of MES solution of 4UV/O ₃ /O ₂ at 30 °C.	. 36
4.14	Liquid Chromatogram of MES solution of 6UV/O ₃ /O ₂ at 30 °C.	. 37
4.15	ESI-MS fingerprints of 4UV/O ₃ /O ₂ at ~ 4.7 min.	37
4.16	ESI-MS fingerprints of 4UV/O ₃ /O ₂ at ~5.7 min.	38
4.17	Percent composition of mono- and disulfonates and selectivity	
	at different reaction time.	38
Al	Total ion chromatography of methyl ester.	43
A2	Total ion chromatography of unmethyl ester from the UV/O ₂	
	system.	44
A3	Total ion chromatography of unmethyl ester from the O ₃ /O ₂	
	system.	45
A4	Total ion chromatography of unmethyl ester from the	
	UV/O ₃ /O ₂ system.	45
A 5	Total ion chromatography of unmethyl ester from the UV/O ₃	
	system.	46